

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет фізичної культури, спорту та здоров'я
Кафедра теорії фізичного виховання та рекреації

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Теорія і практика олімпійської освіти
підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

**Силабус освітнього компонента «Теорія і практика олімпійської освіти»
підготовки бакалавра**

Розробник: Яловик В. Т. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації Волинського національного університету імені Лесі Українки

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Томащук О. Г.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії
фізичного виховання та рекреації**

протокол № 2 від 03 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: (Белікова Н.О.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	А Освіта А 4 Середня освіта Освітньо-професійна програма Середня освіта. Фізична культура Освітній рівень Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
ІНДЗ: немає		Семестр 3-ий
		Лекції 10 год.
	Практичні 20 год.	
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
заочна форма навчання	А Освіта А 4 Середня освіта Освітньо-професійна програма Середня освіта. Фізична культура Освітній рівень Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
ІНДЗ: немає		Семестр 3-ий
		Лекції 4 год.
	Практичні 6 год.	
		Самостійна робота 122 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП	Яловик Володимир Трохимович		
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук		
Вчене звання	доцент		
Посада	доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації		
Контактна інформація моб.	тел.	0668335166,	
Yalovuk.Volodumir@vnu.edu.ua			
Дні занять	https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi		

Розклад консультацій розміщено на дошці оголошень факультету фізичної культури, спорту та здоров'я.

III. Опис освітнього компонента

1. **Анотація курсу.** Освітній компонент «Теорія і практика олімпійської освіти» спрямований на формування у здобувачів освіти системних знань про становлення та розвиток олімпійського руху від античних часів до сьогодення, його філософські засади, цінності та гуманістичні ідеали.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Теорія і практика олімпійської освіти» є формування у здобувачів освіти ґрунтовних теоретичних знань про сутність олімпізму, цінності та ідеали олімпійського руху, систему олімпійського виховання та освіти, а також набуття практичних умінь щодо їх реалізації у майбутній професійній діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання освітнього компонента:

– сформувати системні знання про історію та філософію олімпійського руху – розкрити етапи розвитку Олімпійських ігор від античності до сучасності, засади олімпізму, принципи діяльності Міжнародний олімпійський комітет та роль Національний олімпійський комітет України у розвитку олімпійського спорту.

– розвинути вміння інтегрувати ідеї олімпійської освіти в освітній процес – навчити здобувачів застосовувати цінності олімпізму (чесна гра, повага, досконалість) у професійній діяльності, організовувати та проводити заходи олімпійської тематики у закладах освіти.

– сприяти формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців – забезпечити набуття практичних навичок популяризації здорового способу життя, виховання морально-етичних якостей учнівської молоді та використання сучасних педагогічних технологій у сфері фізичної культури і спорту.

3. **Soft skills.** У процесі вивчення освітнього компоненту «Теорія і практика олімпійської освіти» формуються Soft skills : лідерство, комунікабельність, креативність, критичне мислення, уміння працювати в команді.

4. Структура освітнього компонента.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	(Семін.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді	28	2	4	20	2	УО / ВПЗ /14
Тема 2. Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти	28	2	4	20	2	УО / ВПЗ/ 14
Тема 3. Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	28	2	4	20	2	УО / ВПЗ/ 14
Тема 4. Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України	28	2	4	20	2	ДС / ВПЗ /14
Тема 5. Концепція впровадження олімпійського уроку та олімпійського тижня.	28	2	4	20	2	УО/ ВПЗ /14
Разом за змістовим модулем 1	140	10	20	100	10	70
Змістовий модуль 2. Практична робота.						
Тема 1. Виступ-презентація олімпійського уроку	5			5		15
Тема 2. Розробка програми олімпійського тижня	5			5		15
Разом за змістовим модулем 2	10			10		30
Усього годин/ балів	150	10	20	110	10	150/ 100
Підсумкова контрольна робота під час ліквідації академічної заборгованості						100

* Форма контролю: УО – усне опитування, ВПЗ – виконання практичних завдань, Т – тести

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				Форма контролю / Бали
		Лек.	(Семін.)	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	50	2	2	41	5	УО / ВПЗ/ 20
Тема 2. Концепція впровадження олімпійського уроку та олімпійського тижня.	52	2	4	41	5	УО/ ВПЗ 50
Разом за змістовим модулем 1	102	4	6	82	10	70
Змістовий модуль 2. Практична робота.						
Тема 1. Виступ-презентація олімпійського уроку	24			20	4	15
Тема 2. Розробка програми олімпійського тижня	24			20	4	15
Разом за змістовим модулем 2	48			40	8	30
Усього годин/ балів	150	4	6	122	18	150/100
Підсумкова контрольна робота під час ліквідації академічної заборгованості						100

* Форма контролю: УО – усне опитування, ВПЗ – виконання практичних завдань Т – тести

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. Сутність і принципи олімпійського руху та олімпізму.
2. Історія виникнення гуманістичних ідеалів олімпізму.
3. Мета, завдання і функції олімпійської освіти.
4. Витоки олімпійської освіти як елемент гуманізації освіти та виховання дітей та молоді.
5. Становлення олімпійської освіти як ефективного фактора виховання підростаючого покоління.
6. Вітчизняний та закордонний досвід використання олімпійських ідей у виховному процесі дітей і молоді.
7. Причини, що перешкоджають популяризації олімпійської освіти серед молоді.

8. Шляхи удосконалювання процесу олімпійської освіти підростаючої молоді
9. Діяльність профільних навчальних закладів України щодо реалізації олімпійської освіти в процесі підготовки студентів.
10. Проблеми, що заважають реалізації олімпійської освіти в спеціалізованих навчальних закладах України.
11. Рекомендації щодо вирішення проблем впровадження олімпійської освіти в профільних навчальних закладах України.
12. Особливості застосування в освітній простір різноманітних систем олімпійської освіти у Вірменії, Естонії, Грузії, Литві та Белорусії.
13. Особливості застосування в освітній простір різноманітних систем олімпійської освіти у Польщі, Німеччині, Болгарії, Франції та Греції.
14. Особливості застосування в освітній простір різноманітних систем олімпійської освіти в Аргентині, Колумбії, Австралії та Китаю.
15. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції.
16. Складові освіти юнаків стародавності.
17. Впровадження олімпійської освіти у країнах, що були організаторами Олімпійських ігор.
18. Класифікація моделей і програм олімпійської освіти.
19. Пріоритетні напрями розвитку олімпійської освіти в Україні.
20. Концепція впровадження в Україні Всеукраїнського олімпійського уроку та олімпійського тижня.
21. Організаційно-педагогічні умови інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес студентів.
22. Шляхи інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів
23. Центри олімпійської освіти і досліджень фізкультурних навчальних закладів України та їх завдання.
24. Організаційно-педагогічні умови інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школи.
25. Шляхи інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів.
26. Організація педагогічного керівництва процесом інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів.
27. Діяльність вищих навчальних закладів України щодо реалізації системи олімпійської освіти в процесі підготовки студентів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Освітній компонент передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики та дискусії. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційній формі в синхронному та асинхронному режимі в Microsoft Teams.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу. На кожному практичному занятті, залежно від теми,

здобувач освіти може заробити від 5 до 15 балів для денної форми навчання та від 10 до 20 балів для заочної форми навчання. Практична робота - 30 балів. Максимально за усі семінарські й практичні заняття здобувач освіти може отримати 100 балів. Оцінювання здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається методом усного опитування.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру практичних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на практичних заняттях при вивченні відповідних тем.

Здобувач освіти має право скласти залік автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру на практичних заняттях такий здобувач освіти набрав 60-100 балів.

Неформальна та інформальна освіта. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.

Політика щодо академічної доброчесності. На лабораторних заняттях при усному опитуванні здобувачам освіти дозволяється користуватися лише термінологічними словниками та нормативними документами, які діють у галузі фізичної культури та спорту. Списування з будь-яких інших джерел заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Поточний контроль здійснюється у відповідні терміни згідно розкладу навчальних занять за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента.. Відпрацювання практичних занять можливе протягом семестру до початку екзаменаційної сесії на консультаціях.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку згідно розкладу заліково-екзаменаційної сесії. Семестровий залік виставляється за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Питання, які виносяться на залік (Тести)

1. Етапи формування системи олімпійської освіти: а) витоки ідеї олімпійської освіти; б) формування основ олімпійської освіти; в) становлення й розвиток олімпійської освіти
2. Основи сучасної системи фізичного виховання були розроблені: а) в Стародавній Греції; б) Стародавньому Єгипті .
3. Процес формування основ олімпійської освіти розпочався: а) в XIV-XIX ст. б) в XX ст.

4. Етап становлення й розвитку олімпійської освіти почався зі створення: а) Міжнародного олімпійського комітету; б) створення національних олімпійських.
5. Вперше підняті питання олімпійської освіти були проведені на: а) Сесії МОК в 1897 р.; б) на засіданні олімпійської академії в 1961 р.
6. Моделі формування національних систем олімпійської освіти поділяються на : а) суспільну; б) суспільно-державну.
7. Концепція олімпізму й олімпійської освіти об'єднує: а) ідеї мирного співіснування держав і народів; б) інтернаціоналізму та інтерсоціального виховання; в) гуманістичного, патріотичного і всебічного розвитку особистості; пріоритету етичних цінностей і філософії Fair Play.
8. Олімпійська освіта покликана реалізувати функції: а) статусну; б) інформаційну; в) формуючу; г) мотиваційну; д) профілактичну.
9. Олімпійська освіта спрямована на формування й удосконалення в учнів: а) системи знань; б) системи мотивації (інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій, установок тощо); в) системи умінь та навичок.
10. Основними завданнями олімпійської освіти у навчальних закладах є: а) формування світогляду учнів, основу якого становлять моральність, патріотизм, здоровий спосіб життя; б) формування позитивних мотивацій до зміцнення здоров'я, фізичного та духовного розвитку; в) формування знань про олімпійський рух як дієвий засіб зміцнення миру та взаєморозуміння між народами.
11. Освіта молоді в античні часи базувалась на програмі, яка сприяла: а) всебічному фізичному; б) духовному розвитку.
12. Олімпійська педагогіка включала: а) спортивну освіту; б) освіту в галузі встановлення миру; в) соціальну освіту, необхідну для демократії; г) освіту в галузі філософії, фізкультури, мистецтва, фізіології спорту, гігієни.
13. Система олімпійської освіти впроваджує в життя: а) залучення дітей і молоді до духовно-моральних ідеалів олімпізму; б) гуманістичних цінностей сучасної культури; в) посилення реальної орієнтації на ідеали олімпізму у дусі принципів Фейр Плей.
14. Олімпійська освіта сьогодні базується на: а) використанні теорії і практики олімпізму, його ідеалів і цінностей; б) олімпійських змагань, ритуалів, звичаїв і традицій; в) фактів і документів, творів мистецтва, що стосуються історії олімпійського руху і сучасного олімпізму.
15. Міжнародна олімпійська академія була створена; а) в 1961 р. б) в 1981; в) в 1938.
16. Міжнародна олімпійська академія реалізує такі завдання: а) функціонувати як міжнародний академічний центр олімпійської освіти та досліджень; б) застосовувати отримані знання і досвід у реалізації ідей олімпізму в різних країнах світу; в) співпрацювати і підтримувати національні олімпійські академії та інші інститути, основою діяльності яких є олімпійська освіта.
17. Для досягнення поставленої мети МОА у своїй діяльності реалізує такі завдання: а) діяти як міжнародний академічний центр олімпійської освіти і

досліджень; б) • діяти як міжнародний форум для вільного вираження і обміну ідеями серед членів олімпійської сім'ї - учених, спортсменів, спортивних керівників, педагогів, діячів мистецтва, а також молоді всього світу.

18. Міжнародна олімпійська академія як міжнародна організація спрямовує свою діяльність на: а) збереження та поширення олімпійського духу; б) вивчення і реалізацію суспільних і виховних принципів Олімпійських ігор; в) розвиток олімпійської освіти дітей та учнівської молоді в усьому світі.

19. Завданнями Центру олімпійських досліджень є: а) співпраця з різними національними та міжнародними спортивними організаціями в наукових і культурних областях та поширення ідей олімпійського руху; б) проведення досліджень в галузі олімпійського спорту, зокрема, олімпійської освіти; в) удосконалення інформативності документації для студентів, відвідувачів і фахівців.

20. Міжнародний центр олімпійських досліджень і олімпійської освіти в Україні був відкритий в: а) Києві; б) Харкові; в) Донецьку.

21. Метою і результатом реалізації олімпійської освіти є: а) формування особистості, яка у рамках фізкультурно-спортивної діяльності й у повсякденному житті керується загальнолюдськими гуманістичними нормами поведінки; б) дотримання ідеалів олімпізму та принципам Олімпійської Хартії.

22. Олімпійська освіта виконує: а) освітні; б) виховні; в) оздоровчі завдання.

23. Освітні завдання олімпійської освіти: а) оволодіння знаннями про історію сьогодення Олімпійських ігор, олімпійського руху; б) оволодіння знаннями про різновиди спортивної діяльності, засоби і методи досягнення високих результатів; в) набуття комплексу гуманістично-орієнтованих знань умінь, навичок.

24. Виховні завдання олімпійської освіти: а) формування світогляду та громадської життєвої позиції на основах гуманістичних ідеалів олімпізму; б) виховання зацікавленості до питань олімпійського руху; в) виховання зацікавленості до питань олімпійського руху; г) формування позитивних мотивацій до зміцнення здоров'я, ведення здорового способу життя.

25. Оздоровчі завдання олімпійської освіти: а) залучення до систематичної фізкультурно-спортивної діяльності; б) формування звичок здорового способу життя; в) формування знань і навичок особистої та суспільної гігієни.

26. Форми олімпійської освіти поділяються на: а) урочні; б) позаурочні; в) змішані.

27. До урочних форм належать: а) уроки фізичної культури; б) факультативні заняття; в) спеціальні курси; г) уроки загально-освітніх предметів; д) олімпійські уроки; е) всі.

28. Позаурочні форми інтеграції олімпійської освіти: а) малі олімпійські ігри; б) олімпійський день; в) заняття у спортивних секціях із видів спорту; г) спортивні змагання; д) всі.

29. Форми впровадження олімпійської освіти: а) олімпійські уроки, виховні години, інтегровані уроки; б) конкурси малюнків, плакатів, літературних творів; в) олімпійські фестивалі, перерви, ігри; г) всі.

30. Програма проведення сюжетної гри „Малі Олімпійські ігри” складається: а) церемонія відкриття й закриття; б) проведення змагань; в) підняття й опускання олімпійського прапора; в) підведення підсумків та нагородження переможців.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендовна література

- 1 Кожокар М., Галан Я. Олімпійська освіта як стрижень реалізації методів, форм і засобів патріотичного виховання в новій українській школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 27. Т. 2. С. 300-303
- 2 Олімпійська освіта в Україні: методичні рекомендації для закладів освіти / за ред. Національний олімпійський комітет України. Київ : Національний олімпійський комітет України, 2021. 128 с.
- 3 Olympic Values Education Programme (OVER): Activity Sheets 2.0. Lausanne : International Olympic Committee, 2021. 96 p.
- 4 Сучасні технології олімпійської освіти в закладах загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. Харків : Основа, 2023. 176 с.
- 5 Олімпійський спорт і суспільство: виклики XXI століття : монографія / за заг. ред. О. П. Платонова. Львів : Каменяр, 2023. 312 с.
- 6 Education Through Sport and Olympic Values. Lausanne : International Olympic Committee, 2024. 104 p.
- 7 Володимир Ялович Досягнення волинських легкоатлетів-олімпійців, як складова розвитку олімпійського руху на Волині. *Історія фізичної культури і спорту народів Європи* [текст]: зб. тез доп. V Міжнар. наук. конгр. іст. фіз. культ. (27 верес. 2022 р.)/уклад.: А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. С. 62-63.

- 8 Яловик В. Т. Ціннісний аспект досягнень волинських спортсменів-олімпійців. *Міжнародна науково-практична конференція. Проблеми та перспективи Олімпійського руху в ХХІ столітті.* 22-23 вересня. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2022, С. 48-50.
- 9 Яловик Володимир, Яловик Антон. Історія становлення й розвитку спортивної ходьби на факультеті фізичної культури, спорту та здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки. (2024). *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*, 2(66), 03-08. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2024-03-08>
- 10 Яловик В., Участь волинських спортсменів у ХХХІІІ олімпійських іграх . Історія фізичної культури і спорту народів Європи: сб. тез і доп. VII Міжнар. наук. конгр. іст. фіз.культ. (12-13 верес. 2020-2024 р.). – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2024. – С. 74-75.
- 11 Володимир Яловик, Антон Яловик, Андрій Марчук. (2021). Історія розвитку спортивної ходьби на Волині в роки незалежної України. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*, (3(55)), С. 42-47. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2021-04>
- 12 Володимир Яловик, Антон Яловик. Історичне становлення та розвиток Західного державного центру олімпійської підготовки з легкої атлетики. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. Луцьк, 2023., (2(62)), 28–34. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-02-28-34>

Інтернет-ресурси

1. Education – International Olympic Committee (IOC) – офіційна сторінка з інформацією про освітні програми та матеріали з оцінювання олімпійських цінностей:
<https://www.olympics.com/ioc/education>
2. OVEP Toolkit – навчальні матеріали програми Olympic Values Education Programme (OVEP) – ресурс для завантаження матеріалів та посібників:
<https://www.olympics.com/ioc/education/olympic-values-education-programme/ovep-toolkit>
3. Ресурсна бібліотека «Olympic values education programme» (OVEP) – Olympic World Library – колекція документів і посібників OVEP:
<https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/165068/the-resource-library-olympic-values-education-programme-international-olympic-committee?lg=en-GB>
4. «Olympic values education programme toolkit = OVEP toolkit» – Olympic World Library – оновлене видання набору навчальних ресурсів з олімпійських цінностей:
<https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/3025623/olympic-values-education-programme-toolkit-ovep-toolkit-international-olympic-committee?lg=en-GB>

5. Національний олімпійський комітет України – офіційний сайт – інформація про діяльність, проекти, новини й освітні ініціативи: <https://noc-ukr.org/en/>
6. International Olympic Academy – Національна олімпійська академія України (NOA) – сторінка організації, яка займається просвітництвом в олімпійській сфері: <https://www.ioa.org.gr/noas/ukraine>